

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nr. DI/3/041.1-7800 din 06.07.2023	<p>Cu referire la Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului, care face obiectul transunerii în proiectul de lege, atât în clauza de armonizare, cât și în art. 1, alin. (1) al proiectului, denumirea actului UE urmează a fi revăzută și expusă în conformitate cu versiunea autentică, și anume <i>Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane</i>, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 299 din 27.10.2012. Prin urmare, denumirea actului UE transpus în proiectul de lege urmează a fi completat cu termenul „permise”.</p> <p>În contextul celor menționate, urmează a fi reexaminat și dosarul de însoțire a proiectului (nota informativă, tabelul de concordanță și tabelul comparativ).</p>	Se acceptă.
	<p>Cât privește nota informativă la proiectul de lege, în corespundere cu cerințele prevăzute în modelul din anexa nr. 1 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la compartimentul 3 urmează a se indica: a) dacă intervenția rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană.</p>	Se acceptă.

<p>Ministerul Educației și Cercetării nr. 07-09/3062 din 10.07.2023</p>	<p>Comunică susținerea proiectului, fără obiecții și propuneri.</p>	
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 15-2121 din 18.07.2023</p>	<p>Comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p>	
<p>Ministerul Culturii nr. 05-09/1776 din 13.07.2023</p>	<p>Prin art. 77 alin. (2) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, se impune bibliotecilor de drept public de alte tipuri precum cele naționale, publice teritoriale, specializate (definite conform Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci) să achite remunerație pentru împrumutul public, exceptate fiind bibliotecile din instituțiile de învățământ. În acest sens, prevederea menționată reprezintă un impediment în oferirea dreptului la informație prin intermediul bibliotecilor, creându-se o situație neechitabilă față de celelalte tipuri de biblioteci de drept public din sistemul național de biblioteci. În context, Ministerul Culturii consideră că această prevedere urmează a fi revizuită, pentru a oferi condiții echitabile tuturor categoriilor de biblioteci din sistemul național de biblioteci. Totodată, Art. I din proiectul indicat supra, se va completa cu pct. 4 care va avea următorul conținut: „La art. 77 alin. (2), sintagma „bibliotecile din instituțiile de învățământ” se substituie cu sintagma „bibliotecile de drept public din sistemul național de biblioteci”, definite conform Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea înaintată nu se referă nemijlocit la obiectul de reglementare a proiectului de lege, ce are drept scop transpunerea Directivei 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane. Art. 77 din Legea nr. 230/2022 (Dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public) a asigurat transpunerea Directivei 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale. Potrivit art. 122 alin. (1) din aceeași Lege, prevederile art. 77 vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2025. Astfel, propunerea înaintată necesită o analiză complexă, pentru a evita modificarea legislației într-o manieră inaplicabilă acestui domeniu și a devia de la gradul de transpunere a actului european. În cazul în care, urmare analizei, va rezulta necesitatea modificării art. 77 din Legea nr. 230/2022, acesta va constitui obiectul de reglementare a altui proiect de act normativ.</p>

<p>Ministerul Justiției nr. 04/2 – 6427 din 18.07.2023</p>	<p>Clauza de armonizare se va revizui în conformitate cu anexa nr. 2 din <i>Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene</i>. Totodată, comunicăm despre faptul că clauza de armonizare va indica gradul de transpunere a <i>Directivei 2012/28/UE</i>.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Cu referire la noțiunile operate în proiect precum: „instituțiile naționale în domeniul cinematografiei”, „organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune” se consideră oportună revizuirea acestora reieșind din legislația din acest domeniu, având în vedere că <i>Legea cinematografiei nr. 116/2014</i> și <i>Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova</i> nu operează cu așa noțiuni. Or, potrivit normelor de tehnică legislativă, terminologia utilizată în actul elaborat necesită a fi constantă și uniformă ca și în celelalte acte normative.</p>	<p>Termenul de “instituție națională în domeniul cinematografiei” are un caracter generic care rezultă din prevederile Legii cinematografeiei nr. 116/2014. Or, reieșind din prevederile Legii prenotate, aceste instituții sunt Ministerul Culturii în calitate de autoritate publică centrală în domeniul cinematografeiei și Centrul Național al Cinematografeiei, în calitate de instituție publică abilitată să implementeze politici de stat în domeniul cinematografeiei (care la rândul său are în structură Arhiva Națională de Film și Registrul cinematografic). Proiectul legii a fost avizat de către instituțiile menționate și nu au fost înaintate careva observații/recomandări la acest aspect.</p> <p>În ceea ce privește noțiunea de “organizație publică de radiodifuziune și televiziune”, relevăm că aceasta este operată de prevederile Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (de ex. art. 3, 45, etc.).</p>
	<p>Cu referire la pct. 3 de la Art. I, în special ce ține de completarea <i>Legii nr. 230/2022</i> cu un nou art. 22³ alin. (3), prezenta propunere nu este clară și previzibilă, având în vedere că titularii de drepturi, care pun capăt statutului de operă orfană al operelor sau a fonogramelor lor, beneficiază de o compensație echitabilă care nu este clar de către</p>	<p>Se acceptă. Art. 22³ alin. (4) a fost revăzut.</p>

	<p>cine și cum va fi stabilită împrejurările acordării acesteia.</p> <p>Potrivit art. 6 alin. (5) din <i>Directiva 2012/28/UE</i> „Statele membre au libertatea de a stabili împrejurările acordării unei astfel de compensații. Nivelul respectivei compensații se stabilește, în limitele impuse de dreptul Uniunii, prin legea statului membru în care este stabilit organismul care utilizează opera orfană respectivă.”.</p> <p>Totodată, cu titlul de exemplu, în România, art. 145 din <i>Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe</i>, prevede că „Gestiunea colectivă este obligatorie pentru exercitarea dreptul la compensație echitabilă pentru operele orfane.”.</p>	
	<p>Potrivit Art. II alin. (1), „Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2030”. În acest context, nota informativă argumentează necesitatea intrării în vigoare a amendamentelor, în mediu după 7 ani, reieșind din caracterul inovator și complex al reglementărilor propuse, fiind necesară crearea mecanismului de aplicare a acestora ce presupune implicarea mai multor entități.</p> <p>În cazul intrării în vigoare a proiectului, în mediu după 7 ani, ar putea apărea riscul necesității modificărilor multiple a prevederilor propuse la <i>Legea nr. 230/2022</i> și nemijlocit operarea modificărilor conceptuale de modernizare a <i>Legii nr. 230/2022</i>, iar acest fapt ar putea genera dificultăți la implementarea acestui mecanism privind operele orfane.</p> <p>Totodată, relevăm că aprobarea proiectului de lege constituie o prioritate inclusă în Planul de</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. II alin. (3) a fost revăzut.</p> <p>În ceea ce privește data intrării în vigoare a prezentei legi, se consideră judicioasă menținerea în formula propusă, având în vedere că reglementările propuse sunt opozabile mai multor entități (biblioteci, arhive, muzee) și presupun mai multe acțiuni de identificare (care presupune un caracter intensiv) și digitizare a acestor categorii de opere.</p>

	<p>acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (acțiunea nr. 2.23), respectiv se consideră oportună revizuirea conceptuală a datei intrării în vigoare a acestei legi.</p> <p>Mai mult, potrivit alin. (3), „Guvernul în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu acesta.”. În acest context, nu este clar cum Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță timp de 12 luni, dacă legea de bază va intra în vigoare abia după 7 ani, în speță la 01 ianuarie 2023.</p>	
<p>Centrul de Armonizare a Legislației nr. 31/02–126-7490 din 14.07.2023</p>	<p>Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea Directivei 2012/28/UE, clauza de armonizare pentru proiectul național, dar și pentru Legea nr. 230/2022, astfel cum este prevăzută la Art. I, pct. 1 din proiectul național, urmează a fi modificată în partea ce ține gradul de compatibilitate, prin indicarea calificativului „transpune parțial”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>În vederea respectării cerințelor pct. 8 din Anexa nr. 3 la HG nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, în compartimentul 8 din tabel se va indica termenul preconizat pentru transpunerea Anexei la Directiva 2012/28/UE.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agencia Națională a Arhivelor nr. 01-17/474 din 17.07.2023</p>	<p>Comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p>	
<p>Centrul Național al</p>	<p>Se recomandă de a modifica anul de intrare in vigoare a respectivei</p>	<p>În ceea ce privește data intrării în vigoare a prezentei legi, se consideră judicioasă</p>

Cinematograful iei nr. e/87-23 din 05.07.2023	modificări pentru a asigura un cadru funcțional în timp util.	menținerea în formula propusă, având în vedere că reglementările propuse sunt opozabile mai multor entități (biblioteci, arhive, muzee) și presupun mai multe acțiuni de identificare (care presupune un caracter intensiv) și digitizare a acestor categorii de opere.
Biblioteca Națională a Republicii Moldova nr. 120 din 10.07.2023	Avizează pozitiv proiectul de lege.	
Instituția Publică Compania “Teleradio-Moldova” nr. 02 – 14/399 din 03.08.2023	La noțiunea de “operă orfană”, se propune includerea virgulei după textul “sau fonogramele”, din perspectiva evitării interpretării eronate a noțiunii de operă orfană și în scopul aplicării corespunzătoare a prevederilor Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p>
	La art. 22 ³ , se propune completarea alin. (2) cu lit. c) cu următorul conținut: “c) prin radiodifuzare”. Această propunere rezidă din necesitatea reglementării dreptului organizațiilor publice de radiodifuziune și televiziune indicate la alin. (1) al art. 22 ² de a utiliza operele orfane, precum și pentru asigurarea posibilității acestor instituții să-și îndeplinească misiunea atribuită de prevederile Codului serviciilor media audiovizuale.	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> Prevederile art. 22 ³ alin. (2) din proiect, asigură transpunerea art. 6 alin. (1) din Directiva 2012/28/UE. De menționat că, organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune vor putea să utilizeze operele orfane prin punerea la dispoziția publicului și reproducerea operei orfane. Or, potrivit Codului serviciilor media audiovizuale, acțiunea de punere la dispoziția publicului a diverselor programe audiovizuale prin utilizarea frecvențelor terestre și a diferitor mijloace tehnice (emițătoare, sateliți, cablu etc.) se subscrie în noțiunea de comunicare audiovizuală.

Director general

Eugeniu RUSU